

بررسی طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریامحور

انديشکده اقتصاد مقاومتي |

گروه توليد و تجارت |

فرداد ماه ۱۴۰۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا
وَأَنهَاكَ فِي رِجَاكَ مَا (بِاخْلَاصِ نِيَّةٍ) جِهَادِ كُنْتُمْ،
قطعا به راه‌های خود، هدایتشان خواهیم کرد

رهبر معظم انقلاب: علاج برون رفت از مشکلات کشور «اقتصاد مقاومتی» است.

معرفی اندیشکده اقتصاد مقاومتی

اندیشکده اقتصاد مقاومتی یک کانون تفکر با مأموریت «تصمیم سازی برای حل مسائل اقتصاد کشور در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی» است که در سال ۱۳۹۵ فعالیت رسمی خود را آغاز نمود.

شناسایی شبکه مسائل در هر حوزه موضوعی، طراحی راهکار برای حل مسائل احصاء شده و هم‌اندیشی جهت ارزیابی و تدقیق آن، بررسی تجربیات جهانی، طرح مباحث در فضای نخبگانی و رسانه‌ای و پیگیری راهکارهای ارائه شده از دستگاه‌ها و مسئولین مرتبط به منظور اتخاذ تصمیمات لازم، از جمله فعالیت‌هایی است که در اندیشکده انجام می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند از طریق سایت Mett.ir با اندیشکده اقتصاد مقاومتی در ارتباط باشند و نظرات، انتقادات و پیشنهادهای خود را در خصوص این گزارش و همچنین سایر فعالیت‌های اندیشکده، مطرح کنند.

بررسی طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریامحور

تولید و تجارت	گروه موضوعی:
پژوهشی	نوع گزارش:
۱۴۰۲۰۳۳۳۸	شناسه:
۱۴۰۲/۰۳/۲۰	تاریخ انتشار:
مهدی قربانیان	تهیه و تدوین:
سید بهزاد بقایی	مدیر مطالعه:
سید حسن محفوظی	ناظر علمی:
محمد مهدی یزدانی	

خلاصه مدیریتی

با وجود ظرفیت‌هایی همچون حدود ۵۸۰۰ کیلومتر مرز دریایی، دسترسی به آب‌های اقیانوسی و مجاورت ۷ استان کشور با ساحل که فرصت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کم‌نظیری برای کشور محسوب می‌شود، تاکنون این ظرفیت‌ها نقش پررنگی در توسعه کشور نداشته و سهم اقتصاد دریا از تولید ناخالص ملی ناچیز است.

به طور کلی توسعه اقتصاد دریا از یک سو موجب استقرار جمعیت در استان‌های ساحلی-جزیره‌ای و ایجاد امنیت می‌شود و از سوی دیگر با توسعه متوازن و ایجاد اشتغال پایدار برای مرزنشینان از بروز فعالیت نامولدی نظیر قاچاق کالا و ارز جلوگیری می‌کند. تنوع‌بخشی به تامین آب شرب، غذای آبی‌محور و انرژی پاک از جنبه‌های دیگری موجب افزایش تاب‌آوری اقتصادی در بحران‌های کم‌آبی، کمبود کالاهای اساسی و ناترازی انرژی می‌شود. همچنین توسعه حمل و نقل دریایی موجب افزایش توان تجاری می‌شود و امکان توسعه همکاری‌های دو و چندجانبه اقتصادی و تجاری را با شرکای هدف امکان‌پذیر می‌کند.

خط‌مشی ترسیم شده توسط مقام معظم رهبری ^{حفظه الله} نیز فراتر از اهداف امنیتی و اقتصادی مذکور، پیشرفت دریامحور را مدنظر قرار داده و اقتصاد دریا را اهرمی برای توسعه کشور قلمداد کرده است. با وجود اهمیت و ظرفیت بالای اقتصاد دریا، در زمینه رشته فعالیت‌های اقتصاد دریا اولویت بندی مشخصی در نظام برنامه‌ریزی کشور وجود ندارد و یا به عبارتی تقدم و تاخر رشته فعالیت‌هایی که باید در پیشرفت دریامحور مد نظر دولت باشد تعیین نشده است.

اقتصاد دریا به اقتصاد اقیانوسی و اقتصاد ساحلی تقسیم می‌شود. «اقتصاد اقیانوس» به فعالیت‌های اقتصادی اطلاق می‌گردد که تمام یا بخشی از نهادهای مورد نیاز را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از اقیانوس، دریا و دریاچه‌های بزرگ تأمین می‌کنند اما «اقتصاد ساحل» به فعالیت‌های اقتصادی گفته می‌شود که در نواحی ساحلی انجام می‌گیرند. صنایعی که مربوط به اقتصاد اقیانوسی مستقر در کشورهای جهان بوده و مشغول به فعالیت هستند شامل صید آبزیان، فرآوری غذاهای دریایی، حمل و نقل دریایی، ساخت و تعمیر کشتی، استخراج نفت و گاز دریایی، گردشگری دریایی هستند. همچنین صنایع اقیانوسی در حال ظهور شامل آبی‌پروری دریایی، نفت و گاز عمیق و فوق عمیق، انرژی باد فراساحلی، استخراج معادن دریایی در بستر دریا و بیوتکنولوژی دریایی است.

با توجه به تعریف و محدوده اقتصاد دریا و رشته فعالیت‌های مرتبط با آن، می‌توان در ۳ گام طرح‌هایی به منظور پیشبرد اقتصاد دریا پیشنهاد کرد.

- گام اول مربوط به اولویت‌بندی میان رشته فعالیت‌های اقتصاد دریا است و بر اساس معیارهایی نظیر اشتغال‌زایی، استقرار جمعیت و ایجاد امنیت، صادرات و ارزآوری و تعداد صنایع پستین و پیشین،

مقایسه انجام شده است. از میان رشته‌های فعالیت‌های اقتصاد دریا با توجه به معیارهای انتخاب شده فعالیت‌های بانکرینگ، شیلات، بنادر، کشتی‌سازی و گردشگری انتخاب شده‌اند.

- گام دوم با هدف اولویت‌بندی میان زیررشته‌های فعالیت‌ها انجام گرفته است و این زیررشته‌ها از منظر معیارهایی مانند بازار فروش، بازگشت سرمایه و ملاحظات زیست محیطی مقایسه شده‌اند. به عنوان نمونه در رشته فعالیت شیلات دو زیررشته صید و آبی‌پروری وجود دارد. با توجه به اینکه در شرایط کنونی منابع آبی و ذخایر زیستی کشور امکان گسترش بیشتر صید را نمی‌دهد، در دستور کار قرار گرفتن آبی‌پروری آب‌شور و لب شور اولویت بالاتری دارد. از میان حوزه‌های متنوع آبی‌پروری مانند پرورش گونه‌های غیرمأکول، پرورش ماهیان زینتی، پرورش ماهیان آب‌های شور و میگو و با توجه به شاخص‌های مذکور، زیررشته فعالیت‌های پرورش ماهی در قفس و پرورش میگو به عنوان اولویت‌های شیلات پیشنهاد شده است.

به منظور تدقیق گام‌های مذکور، نقاط قوت، ضعف، تهدید و فرصت هر زیررشته فعالیت مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین به موجب دسته‌بندی مذکور، مسائل زیررشته فعالیت‌های اقتصاد دریا به مسائل عمومی - محیط کسب‌وکار - و مسائل تخصصی تقسیم شدند. به عنوان نمونه پرورش میگو با توجه به اینکه سرمایه اولیه بالایی احتیاج دارد و از طرف دیگر در مدت کوتاهی سرمایه‌گذاری انجام شده باز می‌گردد در اولویت قرار گرفت. پرورش میگو همچنین به دلیل سابقه طولانی که در کشور داشت، تقریباً زنجیره کاملی پیدا کرده است و از منظر دانش پرورش خودکفایی نسبی وجود دارد. همچنین پرورش میگو اشتغال بالایی ایجاد می‌کند و اغلب این اشتغال می‌تواند از افراد بومی منطقه و به ویژه صیادان غیرمجاز و لنج‌داران باشد. مزیت دیگری که پرورش میگو دارد این است که قابلیت صادرات و ارزآوری بالایی ایجاد می‌کند که می‌تواند در تنوع بخشی به درآمد صادراتی کشور نقش مهمی ایفا کند.

- گام سومی که در این گزارش مدنظر قرار گرفته است، انتخاب طرح‌های اجرایی از میان طرح‌های موجود و مطرح در سطوح ملی و استانی است. به همین منظور و به جهت انتخاب طرح‌های اجرایی معیارهایی مانند میزان تکمیل زنجیره ارزش (مانند نیروی انسانی، تکنولوژی، مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای)، میزان سرمایه‌گذاری خصوصی یا تعاونی، میزان پیشرفت پروژه و آمادگی منطقه و مسئولان استانی نیز ملاک قرار گرفته است. این گام فقط در تعریف شاخص‌های اولویت‌بندی متوقف شده است و عدم دسترسی به اطلاعات تکمیلی و جزئیات آن، انتخاب طرح‌ها را با مانع مواجه کرده است.

گفتنی است مشابه این ۳ گام برای دیگر رشته‌های فعالیت‌های اقتصاد دریا که شامل بانکرینگ، آب شیرین‌کن، کشتیرانی و کشتی‌سازی، بنادر و گردشگری دریایی می‌شود برداشته شده است.

علاوه بر انتخاب طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریا، ارائه آمارهای مربوط به این بخش از اقتصاد نیز باید مورد توجه و تأکید مسئولان این حوزه قرار بگیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود سازمان بنادر و دریانوردی که به صورت مستقیم و غیرمستقیم ذی‌نفع تمام رشته‌های فعالیت‌های اقتصاد دریا است به عنوان دستگاه مجری، توسعه این بخش از اقتصاد را پیگیری کند اما تصمیم‌گیری‌های کلان برای اقتصاد دریا در سطوح بالاتر حکمرانی انجام شود. دلیل دیگری که سازمان بنادر و دریانوردی گزینه مناسبی برای توسعه اقتصاد دریا محسوب می‌شود، حل مسئله هماهنگی بین دستگاه‌های دولتی است که با استفاده از مطالعات یکپارچه مناطق ساحلی یا ICZM این سازمان امکان تسهیل مجوزهای مربوط به دستگاه‌ها فراهم خواهد شد. همچنین مهمترین دلیل برای انتخاب سازمان بنادر و دریانوردی استفاده از منابع اختصاصی این سازمان برای تامین مالی طرح‌های توسعه‌ای به صورت پایدار است که وابستگی به منابع غیرپایداری نظیر بانک، بودجه و صندوق‌های توسعه‌ای را از بین می‌برد. علاوه بر دلایل ذکر شده محوریت قرار گرفتن بنادر برای توسعه اقتصادی موجب می‌شود که این زیرساخت‌ها به سمت نسل‌های جدید هدایت شوند و هزینه‌های تمام شده بنگاه‌های اقتصادی به دلیل قرار گرفتن در مجاورت بندر از نظر هزینه حمل و نقل کاهش یابد.

فهرست مطالب

فصل ۱. کلیات پژوهش	۱۲
۱-۱- تعریف اقتصاد دریا	۱۲
۲-۱- اقتصاد دریا در بیانات مقام معظم رهبری	۲۳
۳-۱- اقتصاد دریا یکی از محورهای ۱۲ گانه برنامه هفتم توسعه	۲۴
۴-۱- ساختار گزارش	۲۵
فصل ۲. بانکرینگ	۲۶
۱-۲- تعریف بانکرینگ	۲۶
۲-۲- اندازه بازار بانکرینگ	۲۶
۱-۲-۲- بازار جهانی بانکرینگ	۲۶
۲-۲-۲- بازار منطقه‌ای بانکرینگ	۲۷
۳-۲- ملاحظات بانکرینگ	۲۷
۱-۳-۲- فرصت‌های بانکرینگ	۲۷
۲-۳-۲- تهدیدهای بانکرینگ	۲۹
۳-۳-۲- قوت‌های بانکرینگ	۳۴
۴-۳-۲- ضعف‌های بانکرینگ	۳۷
۴-۲- قوانین بانکرینگ	۳۹
۱-۴-۲- برنامه ششم توسعه	۳۹
۲-۴-۲- سند جامع توسعه دریایی کشور	۴۰
۳-۴-۲- سند تحول دولت مردمی	۴۰
۵-۲- جمع‌بندی بانکرینگ	۴۱
۱-۵-۲- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه	۴۱
۲-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار بانکرینگ	۴۲
فصل ۳. شیلات	۴۶
۱-۳- تعریف شیلات	۴۶
۲-۳- اندازه بازار جهانی و منطقه‌ای شیلات	۴۷
۳-۳- ملاحظات شیلات	۴۹
۱-۳-۳- فرصت‌های شیلات	۴۹
۲-۳-۳- تهدیدهای شیلات	۵۲
۳-۳-۳- قوت‌های شیلات	۵۵
۴-۳-۳- ضعف‌های شیلات	۵۸
۴-۳- قوانین شیلات	۶۸
۱-۴-۳- قانون برنامه ششم توسعه	۶۸

- ۳-۴-۲- سند جامع توسعه دریایی کشور ۶۸
- ۳-۴-۳- سند تحول دولت مردمی ۶۸
- ۳-۵- جمع‌بندی شیلات ۶۹
- ۳-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه ۶۹
- ۳-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار شیلات ۷۰
- فصل ۴. آب شیرین‌کن ۷۴
- ۴-۱- تعریف آب شیرین‌کن ۷۴
- ۴-۲- اندازه بازار آب شیرین‌کن ۷۴
- ۴-۲-۱- بازار جهانی آب شیرین‌کن ۷۴
- ۴-۲-۲- بازار داخلی آب شیرین‌کن ۷۵
- ۴-۳- ملاحظات آب شیرین‌کن ۷۵
- ۴-۳-۱- فرصت‌های آب شیرین‌کن ۷۵
- ۴-۳-۲- تهدیدهای آب شیرین‌کن ۷۶
- ۴-۳-۳- قوت‌های آب شیرین‌کن ۷۶
- ۴-۳-۴- ضعف‌های آب شیرین‌کن ۸۰
- ۴-۴- ملاحظات قانونی آب شیرین‌کن ۸۱
- ۴-۴-۱- سند تحول دولت مردمی ۸۱
- ۴-۵- جمع‌بندی آب شیرین‌کن ۸۱
- ۴-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه ۸۲
- ۴-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار آب شیرین‌کن ۸۲
- فصل ۵. کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۳
- ۵-۱- تعریف کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۳
- ۵-۲- اندازه بازار کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۸
- ۵-۲-۱- بازار جهانی کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۸
- ۵-۲-۲- بازار منطقه‌ای کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۸۹
- ۵-۳- ملاحظات کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۹۱
- ۵-۳-۱- فرصت‌های کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۹۲
- ۵-۳-۲- تهدیدهای کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۹۴
- ۵-۳-۳- قوت‌های کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۱۰۱
- ۵-۳-۴- ضعف‌های کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۱۰۶
- ۵-۴- ملاحظات قانونی کشتی‌رانی و کشتی‌سازی ۱۱۱
- ۵-۴-۱- سند جامع توسعه دریایی کشور ۱۱۲
- ۵-۴-۲- سند تحول دولت مردمی ۱۱۲

۱۱۴	۵-۵- جمع‌بندی کشتی‌رانی و کشتی‌سازی
۱۱۴	۵-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه
۱۱۵	۵-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار کشتیرانی و کشتی‌سازی
۱۱۸	فصل ۶. بنادر
۱۱۸	۶-۱- تعریف بنادر
۱۲۲	۶-۲- اندازه بازار بنادر
۱۲۲	۶-۲-۱- بازار جهانی بنادر
۱۲۴	۶-۲-۲- بازار منطقه‌ای بنادر
۱۲۵	۶-۳- ملاحظات بنادر
۱۲۶	۶-۳-۱- فرصت‌های بنادر
۱۲۸	۶-۳-۲- تهدیدهای بنادر
۱۳۲	۶-۳-۳- قوت‌های بنادر
۱۳۷	۶-۳-۴- ضعف‌های بنادر
۱۴۷	۶-۴- قوانین بنادر
۱۴۷	۶-۴-۱- سند جامع توسعه دریایی کشور
۱۴۷	۶-۵- جمع‌بندی بنادر
۱۴۷	۶-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه
۱۴۸	۶-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار بنادر
۱۵۰	فصل ۷. گردشگری دریایی
۱۵۰	۷-۱- تعریف گردشگری دریایی
۱۵۰	۷-۲- اندازه بازار گردشگری دریایی
۱۵۰	۷-۲-۱- بازار جهانی گردشگری دریایی
۱۵۲	۷-۳- طرح‌های گردشگری
۱۵۲	۷-۳-۱- فرصت‌های گردشگری دریایی
۱۵۴	۷-۳-۲- تهدیدهای گردشگری دریایی
۱۵۸	۷-۳-۳- قوت‌های گردشگری دریایی
۱۵۸	۷-۳-۴- ضعف‌های گردشگری دریایی
۱۵۹	۷-۴- قوانین گردشگری دریایی
۱۵۹	۷-۴-۱- سند جامع توسعه دریایی کشور
۱۶۰	۷-۴-۲- سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه
۱۶۰	۷-۵- جمع‌بندی گردشگری
۱۶۰	۷-۵-۱- احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه
۱۶۱	۷-۵-۲- طرح‌های اولویت‌دار گردشگری دریایی
۱۶۲	فصل ۸. شاخص‌های اولویت‌بندی

- ۱-۸- شاخص‌های رشته فعالیت ۱۶۲
- ۱-۱-۸- صنایع پیشران ۱۶۲
- ۲-۱-۸- صادرات و ارزآوری ۱۶۳
- ۳-۱-۸- اشتغال‌زایی و هدایت فعالیت‌های نامولد ۱۶۴
- ۲-۸- شاخص‌های زیررشته فعالیت ۱۶۵
- ۱-۲-۸- بازار فروش ۱۶۵
- ۲-۲-۸- بازگشت سرمایه ۱۶۵
- ۳-۲-۸- ملاحظات محیط زیست ۱۶۶
- ۳-۸- شاخص‌های طرح اجرایی ۱۶۷
- ۱-۳-۸- تکمیل زنجیره ارزش ۱۶۷
- ۲-۳-۸- سرمایه‌گذاری خصوصی یا تعاونی ۱۶۸
- ۳-۳-۸- میزان پیشرفت و بهره‌برداری ۱۶۹
- ۴-۳-۸- مدیران استانی طرح‌های اجرایی ۱۶۹
- فصل ۹. نتیجه‌گیری و پیشنهادها ۱۷۰
- ۱-۹- توصیه‌های سیاستی ۱۷۰
- ۱-۱-۹- محیط کسب‌وکار اقتصاد دریا ۱۷۰
- ۲-۱-۹- حکمرانی اقتصاد دریا ۱۷۲
- ۳-۱-۹- آمار اقتصاد دریا ۱۸۱
- ۲-۹- طرح‌های اولویت‌دار اقتصاد دریا ۱۸۲
- منابع ۱۹۱
- پیوست ۱. طرح‌های اقتصاد دریا استان‌های خوزستان، هرمزگان و بوشهر ۱۹۵

فهرست جداول

- جدول ۱. صنایع اقتصاد اقیانوس سازمان همکاری و توسعه اقتصادی..... ۱۳
- جدول ۲. تعاریف کشورهای منتخب از اقتصاد اقیانوس سازمان همکاری و توسعه اقتصادی..... ۱۳
- جدول ۳. صنایع و بخش‌های اقتصاد آبی بانک جهانی..... ۱۵
- جدول ۴. صنایع و بخش‌های اقتصاد اقیانوس کشور آمریکا..... ۱۸
- جدول ۵. صنایع و بخش‌های اقتصاد دریا و ساحل کشور آمریکا..... ۲۰
- جدول ۶. طرح‌های شیلات و صنایع جانبی استان خوزستان..... ۱۹۵
- جدول ۷. طرح پرورش میگو چوئبده شهرستان آبادان استان خوزستان..... ۱۹۶
- جدول ۸. طرح پرورش میگو شهرستان هندیجان استان خوزستان..... ۱۹۶
- جدول ۹. طرح پرورش ماهی شهید احمدیان (فاز ۲) شهرستان خرمشهر استان خوزستان..... ۱۹۷
- جدول ۱۰. طرح پرورش میگوی آبی سریم ماهور شهرستان هندیجان استان خوزستان..... ۱۹۷
- جدول ۱۱. طرح اسکله صیادی ابوخضیر شهرستان شادگان استان خوزستان..... ۱۹۸
- جدول ۱۲. طرح اسکله صیادی شهرستان آبادان استان خوزستان..... ۱۹۸
- جدول ۱۳. طرح اسکله صیادی شهرستان هندیجان استان خوزستان..... ۱۹۹
- جدول ۱۴. طرح بندر صیادی امام خمینی (ره) استان خوزستان..... ۱۹۹
- جدول ۱۵. طرح تولید کالاها از خمیر ماهی نفیس کوثر دریا شهرستان هندیجان استان خوزستان..... ۲۰۰
- جدول ۱۶. طرح سردخانه، فرآوری و بسته‌بندی شهرستان هندیجان استان خوزستان..... ۲۰۰
- جدول ۱۷. طرح پرورش ماهی در قفس محمدحسین امیدزاد شهرستان بندرلنگه استان هرمزگان..... ۲۰۱
- جدول ۱۸. طرح پرورش میگو نمکدان جزیره قشم استان هرمزگان..... ۲۰۲
- جدول ۱۹. طرح تکثیر ماهی ماهی نقره‌ای جزیره کیش استان هرمزگان..... ۲۰۳
- جدول ۲۰. طرح تکثیر ماهی آبزیان گستر نصر قشم جزیره قشم استان هرمزگان..... ۲۰۴
- جدول ۲۱. طرح تکثیر ماهیان دریایی جزیره قشم استان هرمزگان..... ۲۰۵
- جدول ۲۲. پرورش متراکم میگو جزیره قشم استان هرمزگان..... ۲۰۵
- جدول ۲۳. طرح احداث زیستگاه مصنوعی شهرستان بندرلنگه استان هرمزگان..... ۲۰۶
- جدول ۲۴. طرح احداث زیستگاه مصنوعی جزیره قشم استان هرمزگان..... ۲۰۷
- جدول ۲۵. طرح خوراک آبزیان قشم جزیره قشم استان هرمزگان..... ۲۰۸
- جدول ۲۶. طرح‌های شیلات استان بوشهر..... ۲۰۸
- جدول ۲۷. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های شیلات استان بوشهر..... ۲۰۹
- جدول ۲۸. هدف‌گذاری طرح‌های شیلات استان بوشهر..... ۲۱۰
- جدول ۲۹. طرح‌های آب شیرین‌کن استان خوزستان..... ۲۱۱
- جدول ۳۰. طرح آب شیرین‌کن آبادان به ظرفیت ۲۲۰۰۰ متر مکعب و تصفیه خانه شهید باوی استان خوزستان..... ۲۱۲
- جدول ۳۱. طرح آب شیرین‌کن خرمشهر و مینوشهر به ظرفیت ۱۲۵۰۰ متر مکعب و تصفیه خانه قدیم استان خوزستان..... ۲۱۲
- جدول ۳۲. طرح آب شیرین‌کن چوئبده به ظرفیت ۲۵۰۰ متر مکعب استان خوزستان..... ۲۱۳
- جدول ۳۳. طرح آب شیرین‌کن بندر امام خمینی (ره) شهرستان ماهشهر استان خوزستان..... ۲۱۳
- جدول ۳۴. طرح آب شیرین‌کن ۹۵۰۰ متر مکعبی بندر لنگه استان هرمزگان..... ۲۱۴
- جدول ۳۵. طرح آب شیرین‌کن ۸۰۰ متر مکعبی شهرستان چارک استان هرمزگان..... ۲۱۵
- جدول ۳۶. طرح آب شیرین‌کن ۱۸۰۰ متر مکعبی مجتمع حمیران استان هرمزگان..... ۲۱۶
- جدول ۳۷. طرح آب شیرین‌کن ۳۰۰ متر مکعبی مجتمع کرگان استان هرمزگان..... ۲۱۷

- جدول ۳۸. طرح آب شیرین کن ۴۰۰۰ متر مکعبی مجتمع تورگان استان هرمزگان..... ۲۱۸
- جدول ۳۹. طرح آب شیرین کن ۴۰۰۰ متر مکعبی مجتمع باسعیدو استان هرمزگان..... ۲۱۹
- جدول ۴۰. طرح آب شیرین کن ۴۰۰۰ متر مکعبی مجتمع سلخ استان هرمزگان..... ۲۲۰
- جدول ۴۱. طرح آب شیرین کن ۳۰۰۰ متر مکعبی مجتمع بمانی استان هرمزگان..... ۲۲۱
- جدول ۴۲. طرح آب شیرین کن ۲۰۰۰ متر مکعبی تنب بزرگ استان هرمزگان..... ۲۲۲
- جدول ۴۳. طرح آب شیرین کن ۱۰۵۰۰ متر مکعبی مجتمع پارسیان استان هرمزگان..... ۲۲۳
- جدول ۴۴. طرح‌های آب شیرین کن استان بوشهر..... ۲۲۴
- جدول ۴۵. جدول منابع مالی طرح‌های آب شیرین کن استان بوشهر..... ۲۲۵
- جدول ۴۶. طرح‌های کشتی‌سازی و تعمیر کشتی استان خوزستان..... ۲۲۶
- جدول ۴۷. طرح شرکت شناورسازان صنعت دریایی شهرستان هندیجان استان خوزستان..... ۲۲۷
- جدول ۴۸. طرح شهرک صنعتی تخصصی صنایع دریایی شهرستان بندرعباس استان هرمزگان..... ۲۲۷
- جدول ۴۹. طرح ایجاد زیربناهای ناحیه صنعتی صنایع دریایی استان بوشهر..... ۲۲۸
- جدول ۵۰. منابع مالی مورد نیاز طرح ایجاد زیربناهای ناحیه صنعتی صنایع دریایی استان بوشهر..... ۲۲۸
- جدول ۵۱. هدف‌گذاری طرح ایجاد زیربناهای ناحیه صنعتی صنایع دریایی استان بوشهر..... ۲۲۹
- جدول ۵۲. طرح‌های بندر امام خمینی شهرستان ماهشهر استان خوزستان..... ۲۲۹
- جدول ۵۳. طرح انبار چند منظوره نگهداری مواد شیمیایی بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان..... ۲۳۰
- جدول ۵۴. طرح مکانیزاسیون کنترل درب‌های ورود و خروج بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان..... ۲۳۰
- جدول ۵۵. طرح مخازن نگهداری فرآورده‌های نفتی بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان..... ۲۳۱
- جدول ۵۶. طرح پایانه کانتینری بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان..... ۲۳۱
- جدول ۵۷. طرح تعمیرات اساسی اسکله‌های ۱۱ و ۱۲ بندر امام خمینی (ره) استان خوزستان..... ۲۳۲
- جدول ۵۸. طرح بندر بزرگ خلیج فارس استان خوزستان..... ۲۳۳
- جدول ۵۹. طرح بندر سجافی استان خوزستان..... ۲۳۳
- جدول ۶۰. طرح لایروبی کانال خور موسی استان خوزستان..... ۲۳۴
- جدول ۶۱. طرح بویه‌گذاری آبراه دسترسی به بندر سجافی استان خوزستان..... ۲۳۴
- جدول ۶۲. طرح سامانه کنترل ترافیک دریایی (VTS) و دستگاه واحد دیجیتال کننده و برد CPRC استان خوزستان..... ۲۳۵
- جدول ۶۳. طرح برق‌رسانی به بندر شادگان استان خوزستان..... ۲۳۶
- جدول ۶۴. طرح طراحی و ساخت یک فروند ایربوت استان خوزستان..... ۲۳۶
- جدول ۶۵. طرح زیرساخت بنادر غرب استان هرمزگان..... ۲۳۷
- جدول ۶۶. طرح احداث فاز ۳ مجتمع بندری شهید رجایی استان هرمزگان..... ۲۳۸
- جدول ۶۷. طرح محور کریدور بزرگراهی نوار ساحلی جنوب کشور استان هرمزگان..... ۲۳۹
- جدول ۶۸. طرح احداث محور جناح - مراغ استان هرمزگان..... ۲۴۰
- جدول ۶۹. طرح‌های ایجاد ترمینال‌های صادراتی پشتیبان بندر دیر استان بوشهر..... ۲۴۰
- جدول ۷۰. منابع مالی مورد نیاز ایجاد ترمینال‌های صادراتی پشتیبان بندر دیر استان بوشهر..... ۲۴۱
- جدول ۷۱. هدف‌گذاری طرح ایجاد ترمینال‌های صادراتی بندر دیر استان بوشهر..... ۲۴۱
- جدول ۷۲. طرح توسعه بنادر استان بوشهر..... ۲۴۲
- جدول ۷۳. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های استان بوشهر..... ۲۴۳
- جدول ۷۴. هدف‌گذاری طرح‌های توسعه بنادر استان بوشهر..... ۲۴۴
- جدول ۷۵. طرح تکمیل رینگ جزیره لارک استان هرمزگان..... ۲۴۴
- جدول ۷۶. طرح رینگ دور جزیره هرمز استان هرمزگان..... ۲۴۵

۲۴۶	جدول ۷۷. طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۱.....
۲۴۷	جدول ۷۸. طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۲.....
۲۴۸	جدول ۷۹. طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۳.....
۲۵۱	جدول ۸۰. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های گردشگری بوشهر ۱.....
۲۵۲	جدول ۸۱. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۲.....
۲۵۳	جدول ۸۲. منابع مالی مورد نیاز طرح‌های گردشگری استان بوشهر ۳.....
۲۵۴	جدول ۸۳. هدف‌گذاری طرح‌های گردشگری استان بوشهر.....
۲۵۵	جدول ۸۴. اهداف کمی برنامه عملیاتی بنادر سازمان بنادر و دریانوردی.....
۲۵۶	جدول ۸۵. برنامه عملیاتی بنادر سازمان بنادر و دریانوردی.....
۲۵۹	جدول ۸۶. نیازمندی‌های مالی برنامه عملیاتی بنادر سازمان بنادر و دریانوردی.....
۲۶۱	جدول ۸۷. اهداف کمی برنامه عملیاتی کشتیرانی سازمان بنادر و دریانوردی.....
۲۶۱	جدول ۸۸. برنامه عملیاتی کشتیرانی سازمان بنادر و دریانوردی.....
۲۶۲	جدول ۸۹. نیازمندی‌های مالی برنامه عملیاتی کشتیرانی سازمان بنادر و دریانوردی.....

برخی از اقدامات کلیدی هست که اقتصاد را رشد می‌دهد، یعنی بعضاً حتی موجب جهش اقتصاد می‌شود؛ یکی [از این اقدامات] مسئله‌ی اقتصادِ دریاپایه است. دریا مرکز برکت است، ما هم از لحاظ دریا خوشبختانه دستمان باز است؛ در جنوب و شمال کشور دریا داریم. اقتصادهای متکی به دریا خیلی اقتصادهای بابرکتی است؛ لوازمی دارد [که باید] به آن لوازم ملتزم بشویم، دنبال کنیم، پیگیری کنیم.

بیانات در دیدار مسئولان نظام ۱۴۰۲/۰۱/۱۵

تهیه شده در گروه تولید و تجارت اندیشکده اقتصاد مقاومتی